

ת"פ 63831/11/17 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 63831-11-17 מדינת ישראל נ' פלוני
בפני כבוד השופט איתן כהן

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד
פלוני

הנאשם

הכרעת דין

כללי

1. נגד הנאשם הוגש כתב אישום בן שמונה אישומים כדלקמן:

באישום הראשון: הואשם **בתקיפת קטין או חסר ישע על ידי אחראי הגורמת חבלה של ממש**, עבירה לפי סעיף 368ב(א)(סיפא) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"); **ובאיומים**, עבירה לפי סעיף 192 לחוק העונשין;

באישום השני: הואשם **בתקיפת קטין או חסר ישע על ידי אחראי**, עבירה לפי סעיף 382(ב)(2) לחוק העונשין;

באישום השלישי: הואשם **בניסיון תקיפת קטין או חסר ישע על ידי אחראי**, עבירה לפי סעיף 382(ב)(2) בצירוף סעיף 25 לחוק העונשין;

באישום הרביעי: הואשם **בתקיפת קטין או חסר ישע**, עבירה לפי סעיף 368ב(א)(רישא) לחוק העונשין;

באישום החמישי: הואשם **בתקיפת בן זוג**, עבירה לפי סעיף 382(ב)(1) לחוק העונשין;

באישום השישי: הואשם **בתקיפת בת זוג שגרמה לחבלה של ממש**, עבירה לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין;

באישום השביעי: הואשם **בתקיפה קטין או חסר ישע על ידי אחראי**, עבירה לפי סעיף 382(ב)(2) לחוק העונשין;

באישום השמיני: הואשם **בתקיפה בת זוג שגרמה לחבלה של ממש**, עבירה לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין.

עובדות כתב האישום

2. על פי עובדות החלק הכללי של כתב האישום, הנאשם וגב' פלונית (להלן: "**המתלוננת**") נשואים כ-18 שנה, ולהם חמישה ילדים משותפים: ס' בן 17, ס' בת 13, ת' בת 9, נ' בת 6, ו-מ' בת שנה. נכון למועד הגשת כתב האישום, התגוררה המשפחה בשכונת סילוואן בירושלים (להלן: "**הבית**").

3. עובדות האישום הראשון: ביום 18.11.2017 בשעות הצהריים, בבית, תקף הנאשם שלא כדין ושלא בהסכמתו את בנו הקטין ס' (להלן: "**הבן ס'**" או "**הנער ס'**" או "**האח ס'**" או "**הבן**" או "**ס'**") שהוא חסר ישע ושעליו הוא אחראי וגרם לו חבלה של ממש, וכן איים בפגיעה שלא כדין בגופו, בכוונה להפחידו או להקניטו.

בנסיבות האמורות היכה הנאשם את בנו ס' על היד, בעט בגופו והיכה אותו במכת אגרוף בעינו הימנית. הנאשם אמר לבנו ס' כי החשבון שלו אתו ארוך וכן: "**אם לא תכבד את עצמך אני ארביץ לך**".

בהמשך למתואר נפל הבן ס' על הרצפה וכתוצאה ממכת האגרוף שספג מהנאשם, נגרמה לו חבלה בעינו.

4. עובדות האישום השני: ביום 18.11.2017 בשעות הלילה, בבית, תקף הנאשם שלא כדין ושלא בהסכמתו את בתו הקטינה ס' (להלן: "**הבת ס'**" או "**האחות ס'**" או "**הילדה ס'**" או "**הבת**" או "**ס'**") שהיא חסרת ישע ושעליה הוא אחראי.

בנסיבות האמורות, התכוון הנאשם להכות את בתו במכת אגרוף אולם המתלוננת תפסה את הנאשם ומנעה ממנו לעשות זאת. בהמשך לכך, דחף הנאשם את הבת ס' וזו נתקלה במתלה הכביסה ונפלה על הרצפה.

5. עובדות האישום השלישי: בחודש אוקטובר שנת 2017 במועד שאינו ידוע במדויק בשעה 21:00 לערך, בבית, ניסה הנאשם לתקוף שלא כדין וללא הסכמה את בנו הקטין ס' שהוא חסר ישע ועליו הוא אחראי.

בנסיבות האמורות, הורה הנאשם לבנו ס' להשקות את העציצים וכדי להאיץ בו השליך לעברו נעל.

6. עובדות האישום הרביעי: בחודש אוגוסט שנת 2017 במועד שאינו ידוע במדויק, בבית, תקף הנאשם שלא כדין ושלא בהסכמתו את בנו הקטין ס' שהוא חסר ישע ועליו הוא אחראי וגרם לו לחבלה של ממש.

בנסיבות האמורות התגלע ויכוח בין הנאשם לבנו ס' שבעקבותיו היכה אותו הנאשם במכות אגרוף בגופו.

7. עובדות האישום החמישי: בחודש אוגוסט שנת 2017, בשעות הלילה, במועד שאינו ידוע במדויק, בבית, תקף הנאשם את המתלוננת שלא כדין ושלא בהסכמתה.

בנסיבות האמורות, התגלע ויכוח בין המתלוננת לנאשם שבעקבותיו תפס הנאשם בידה בחוזקה ולאחר ששחרר את אחיזתו תפס בשערה ומשך אותה אל מחוץ לבית בעודו אווז בשערות ראשה.

8. עובדות האישום השישי: בחודש יולי שנת 2017 בשעות הצהריים, במועד שאינו ידוע במדויק, בבית, תקף הנאשם את המתלוננת שלא כדין ושלא בהסכמתה.

בנסיבות האמורות, התגלע ויכוח בין הנאשם למתלוננת שבעקבותיו רדף הנאשם אחריה וכשנעמדה בפינת החדר, התקרב אליה, ירק בפניה, היכה אותה במכת אגרוף בעינה השמאלית וגרם לה לחבלה.

9. עובדות האישום השביעי: בחודש מאי שנת 2017 בשעות הערב, במועד שאינו ידוע במדויק, בבית, תקף הנאשם שלא כדין ושלא בהסכמתו את בנו הקטין ס' שהוא חסר ישע ועליו הוא אחראי.

בנסיבות האמורות, נכנס הנאשם אל תוך הבית כשהוא עצבני והיכה את בנו ס' במכת אגרוף בעינו.

10. עובדות האישום השמיני: בחודש דצמבר שנת 2016 בשעות הבוקר, במועד שאינו ידוע במדויק, בבית, תקף הנאשם את המתלוננת שלא כדין ושלא בהסכמתה.

בנסיבות האמורות, התגלע ויכוח בין הנאשם למתלוננת שבעקבותיו כעס הנאשם, נטל לידי כבל חשמל והיכה באמצעותו את המתלוננת בכל חלקי גופה.

כתוצאה מהמהלומות שספגה מהנאשם נגרמו למתלוננת חבלות.

תשובת הנאשם לאישום

11. הנאשם כפר באשמה.

בהתייחסו לאישום הראשון, טען שבנו ס' תקף אותו והוא בתגובה הגן על עצמו. לדברי בא-כוח הנאשם בתשובתו: "הבן נפגע מדלת כשהוא הסתובב ונחבל".

בהתייחסו לאישום השני, טען שלא תקף את בתו ס' אלא רק צעק עליה.

לגבי יתר האישומים, הכחיש את שיוחס לו.

אשר לאשתו טען שזו העלילה עליו עלילות שווא כיוון שרצתה לעבור ולהתגרר בשטחים והוא סירב לכך.

גדר המחלוקת

12. המחלוקת בין הצדדים היא עובדתית ורחבה ונוגעת למעשיו של הנאשם בכל אחד מהאישומים דהיינו האם נקט באלימות נגד הבן ס', נגד המתלוננת, ונגד הבת ס'.

דיון והכרעה

13. לאחר שבחנתי את הראיות שהובאו במשפט, מצאתי שהמאשימה הוכיחה את עובדות כתב האישום ברף הנדרש בפלילים ועובדות אלה משכללות את העבירות שיוחסו לנאשם. זאת קבעתי על יסוד האמון שרחשתי לגרסת עדי התביעה כאשר מנגד מצאתי לדחות את גרסת הנאשם שאותה מצאתי לא אמינה.

אפרט את הנימוקים העומדים בבסיס החלטתי.

אישומים 1, 3, 4, 7 - אלימות כלפי הבן ס'

14. הראיות שהובאו להוכחת אישומים אלה הן כדלקמן:

גרסת הבן ס': שתי הודעותיו במשטרה שנבחנו אל מול עדותו במשפט;

הודעות המתלוננת במשטרה;

עדות האחיות ת' לפני חוקרת הילדים;

סיכום תיק הרווחה של המשפחה;

תמונה המתעדת חבלה בעינו של ס'.

גרסת הבן ס':

15. ס' נחקר לראשונה במשטרה ביום 19.11.2017 (ת/16). בפתח הודעתו נרשמה הערת החוקרת רס"ר איילה אילו שלפיה הנער הגיע למשטרה לאחר שסיפר בלשכת רווחה על אירועי תקיפה מצד אביו וכי הרווחה דאגה לצו חירום לשם הוצאתו מביתו. עוד ציינה החוקרת שהבחינה בסימן חבלה בצבע כחול מתחת לעינו של העד שאותו צילמה והעבירה לתיק החקירה.

בהודעתו זו סיפר הבן ס' על האלימות שספג מצד אביו יום קודם לכן. בפתח דבריו אמר שיש סכנה לחייו. בהמשך דבריו סיפר שאביו היכה אותו בשעות הצהריים בעת שאמו הייתה עם אחותו אצל רופא והוא היה בבית עם אחיותיו הקטנות. לדבריו אחותו מ' בכתה, אביו הגיע לחדר שבו שהה, סטר לו בחוזקה על יד ימין, והכה אותו במכת "בוקס" בעינו הימנית. הבן ס' סיפר שנפל על הרצפה ולחץ הדם שלו עלה ל-185. לאחר מכן יצא אביו מהבית והוא הלך יחד עם אמו לרופא. לקראת סיום החקירה, נשאל אם אביו איים עליו והשיב שאביו אמר לו שהחשבון שלו אותו ארוך. בדבריו אלה התייחס לאישום הראשון.

בהמשך חקירתו נשאל מתי הכה אותו אביו לראשונה והשיב שהפעם הראשונה הייתה בחודש מאי בשעות הבוקר. הבן ס' סיפר שהוריו דיברו זה אל זה בצורה שאינה יפה ואז הגיע אליו אביו, הורה לו לכבות את האור, והיכה אותו במכת "בוקס" בפנים ללא סיבה.

בדבריו אלה התייחס לאישום השביעי.

16. בהודעתו מיום 26.11.2017 (ת/17) נחקר ס' באזהרה בחשד שדחף את אביו. כשנשאל מה יש לו לומר על החשד נגדו, השיב שזו אינה הפעם הראשונה שאביו מכה אותו ושהוא מכה אותו באופן קבוע. הבן ס' תיאר שוב את האירוע מיום 17.11.2017 ומסר שלמד בחדר ואביו הגיע אליו כשעיניו אדומות ואמר לו להחזיק את אחותו. הבן ס' ביקש מאחותו ת' שתביא את אחותו מ', ואז הכה אותו אביו בסטירות על ידו ובמכת "בוקס" בעינו. לדבריו עלה לחץ הדם שלו ל-185 ואביו אמר לו: "אם לא תכבד את עצמך אני ירביץ לך". בתשובה לשאלת החוקרת הכחיש שדחף את אביו ומסר שאחיותיו היו עדות לאירוע.

בדבריו אלה התייחס פעם נוספת לאישום הראשון.

בהמשך הודעתו נשאל על גרסת אמו שלפיה בחודש אוקטובר 2017 תקף אותו אביו והיכה אותו באמצעות נעל. בתגובה לכך הסביר: **"זאת טעות שלי שלא סיפרתי לך, זה היה בלילה בערך בשעה 22:00/21:00 הוא נכנס לבית והגיע מההורים שלו, יש לנו פרחים למעלה מחוץ לבית והוא ביקש ממני ללכת להשקות אותם, אני רציתי ללכת לעשות את זה אבל הוא מיהר אותי, נעלתי את הנעליים [...] כשאני יצאתי הוא לקח את הנעל וזרק אותה עליי, ואני לא רציתי להיכנס לבית כי הוא איים עליי מרחוק, נשארתי בחוץ איזה שעה"** (ת/17 עמ' 2 ש' 31-35). לדבריו אמו ואחיותיו נכחו בבית וראו את המתרחש. בהתייחסו לשאלה אם נפגע מהנעל, מסר שזו והוריד את ראשו כלפי מטה והנעל כמעט שפגעה בראשו.

בדבריו אלה התייחס לאישום השלישי.

לאחר מכן עומת עם הודעה נוספת שנגבתה מאמו שסיפרה שאביו תקף אותו בסטירות ובאגרופים ובאמצעות נעליים כחודשיים קודם לכן, והשיב שבחודש אוגוסט נטל ממנו אביו כסף ואת תעודת הזהות שלו. לדבריו ביקש מאביו ששייב לו את תעודת הזהות, ובתגובה היכה אותו האב במכות אגרופ על הלחי ועל גופו. סיפר שבעקבות זאת לא דיבר עוד עם אביו באותו היום, כדי שלא יזיק לו באופן חמור יותר.

בדבריו אלה התייחס לאישום הרביעי.

17. בהודעתו מיום 12.12.2017 (ת/18) ביקש לבטל את תלונתו נגד אביו. בהודעתו הראשונה משעה 12:15 הסביר שהוא מבקש לעשות כן כיוון שכך רוצה משפחתה של אמו. כשנשאל אם כל מה שמסר בהודעותיו הוא אמת, השיב בחיוב.

בהודעתו השנייה מאותו יום משעה 12:54 מסר שהגיע כדי לבטל את תלונתו אך בעצם הוא אינו רוצה לבטלה. כשנשאל אם ביקשו ממנו לבטל את התלונה, השיב: **"כן, אני רוצה להגיד לך את האמת, אני מכיר את אבא שלי והוא מרביץ לי בבית, אז אימא שלי וההורים שלה והדודים שלי אמרו לי לבוא לבטל את התלונה, אני היום הגעתי ממקלט"** (ת/18 עמ' 1 ש' 6-7).

הבן ס' המשיך והסביר שאמו אמרה לו שהם רוצים להימנע מבעיות, ולחצה עליו לעשות זאת. כשנשאל שוב אם הדברים שמסר בהודעותיו הקודמות הם נכונים, השיב בחיוב ואמר שהוא אינו משקר, ושהחוקרת ראתה וצילמה

את העין שלו שהייתה חבולה. עוד מסר שהוא מפחד מאחיו של אביו שיבואו לאיים עליו, וסיפר שביום שהגיש את התלונה הגיע אח של אביו לביתם וניסה להיכנס אולם לא הצליח בכך. עוד סיפר שאביו התקשר למשפחת אמו וביקש מהם שידאגו לבטל את התלונה כי הוא אינו רוצה להיכלא.

18. בעדותו במשפט חזר בו הבן ס' מדברים שמסר בהודעותיו.

בהתייחסו למצב הדברים במשפחה טען שמשפחתו חיה חיים טובים, ללא בעיות, ושהלך לרווחה כי היה סטודנט והיה זקוק לסיוע בקורסים והכשרות. לדבריו אנשי הרווחה "הגדילו" את הבעיה וביקשו ממנו להתלונן במשטרה, וגם מסרו דברים שלא אמר. בהתייחסו לאביו תיאר אותו כאדם טוב ורגוע, וטען שלא היו ביניהם מריבות או כעסים. סיפר שבמשטרה החתימו אותו על טפסים אף שלא הבין על מה הוא נדרש לחתום, וכי נכנס ללחץ בהשפעת העובדים הסוציאליים שטיפלו בו והתרופות שנטל. לדבריו באותה עת היה נתון במצב נפשי קשה והיה חולה והוא זה שיצר את הבעיות. הבן ס' ביקש מבית המשפט שיחזיר את אביו לביתו. כשעומת עם דבריו שביקש לבטל את התלונה בשל לחץ שהופעל עליו, טען שאינו זוכר. בדבריו בבית המשפט חזר על כך שעובדי הרווחה דיברו בשמו וביקשו ממנו לומר דברים שלא סיפר.

כשעומת עם תמונת החבלה בעינו (ת/6) הסביר שסובב את ראשו ונתקע בדלת.

כשעומת עם דברים שמסר במשטרה לגבי היחסים בין אביו לאמו ולאחיותיו, טען שלא אמר דבר.

כשנשאל אם הוא מפחד, השיב בשלילה.

כשנשאל אם אמר אמת במשטרה, השיב שלא אמר במשטרה דבר ושמשד הרווחה הם אלה שדיברו בשמו. במענה לשאלות התובע הכחיש דברים ספציפיים שאמר במשטרה.

19. בעקבות דבריו בעדות, הוכרז הבן ס' כעד עוין והותר למאשימה לחקור אותו בחקירה נגדית. הודעותיו של העד במשטרה הוגשו מטעם המאשימה כראייה לאמיתות תוכן לפי סעיף 10א' לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971 (להלן: "**פקודת הראיות**").

20. בחקירתו הנגדית מטעם המאשימה המשיך להכחיש את הדברים שאמר בהודעותיו וטען שאינו זוכר את החקירות במשטרה. כך גם הכחיש הן את אלימותו של אביו כלפיו והן את אלימות אביו כלפי אחותו וכלפי אמו.

21. בחקירתו הנגדית מטעם ההגנה התמיד בהתכחשותו לדבריו במשטרה. הסביר שהוא נוטל תרופות שגורמות לו לתופעות לוואי, שהוא סובל מדיכאון וממחלת נפש ואלה גרמו לו לספר דברים שלא קרו מעולם וכל מה שסיפר הוא פרי דמיונות שדמיין ואינו אמת. הבן ס' חזר על טענתו שלפיה עובדי הרווחה "ניפחו" את כל העניין ואמרו דברים בשמו, וטען שפיתו אותו לומר את הדברים בתמורה לכך שיפתחו לו חשבון בנק ולקחו אותו למשטרה בכוח. הבן ס' ביקש מבית המשפט להחזיר את אביו הביתה וטען שהוא חף מפשע ושהוא אינו פוחד מאביו.

העדפת אמרת החוץ על פני העדות

22. החלטתי להעדיף את גרסת העד בהודעות החוץ שמסר במשטרה על פני גרסתו בעדותו בהתחשב בנסיבות העניין לרבות נסיבות מתן אמרת החוץ, הראיות שהובאו במשפט, התנהגות העד במשפט ואותות האמת שנתגלו במהלך המשפט. הנימוקים שבבסיס החלטתי הם אלה:

א. **תוכן הודעותיו של העד מתיישב עם יתר הראיות שהובאו במשפט;** הודעות החוץ של העד משתלבות בראיות נוספות שהובאו במשפט המוכיחות את אלימותו של הנאשם כלפי בני משפחתו ומתיישבות עמן. בכלל זה החבלה בעינו והחבלות בחלקי גוף נוספים כעולה מדברי מספר עדים: עו"ס היא כורד, המתלוננת, והחוקרת איילה אילו; גרסת אמו המתלוננת בחקירה; וגרסת אחותו ס' לפני חוקרת הילדים.

ב. **גרסתו של העד בהודעת החוץ שואבת חיזוק ממשי מתלונתו המידית, ממצבו הנפשי הנסער ומהחבלה בעינו;** זאת כעולה מהודעות החוץ של המתלוננת ששמעה את תלונתו המידית מיד לאחר האירוע וראתה את החבלה בעינו; מעדותה של העו"ס היא כורד ששמעה את תלונתו המידית של הבן ס' יום למחרת, התרשמה ממצבו הנפשי המפוחד והנסער וראתה את סימני החבלה בעינו ובמקומות נוספים בגופו, ומעדות החוקרת איילה אילו שצילמה את החבלה בעינו בתחנת המשטרה (ת/6).

ג. **התנהגותו של העד על דוכן העדים שבאה לידי ביטוי בתנועות גופו, הבעת פניו, אופן דיבורו, ומבטיו, שידרה פחד ומצוקה.** התרשמתי שהבן ס' הוא בחור עדין באופן מיוחד ובעל סף רגישות גבוה. בעדותו ניכר היה שהוא חושש מאביו ומבני משפחתו של האב ועל כן ניסה בכל מאודו להתנער מדברים מפורשים וברורים שמסר הן לעובדי הרווחה והן במסגרת חקירותיו במשטרה.

דבריו של העד בהודעתו במשטרה שלפיהם הוא פוחד מאביו תומכים אף הם בהתרשמות זו. בהודעתו ת/16 נשאל העד אם יש משהו נוסף שהוא רוצה לספר, והשיב: **"לא זה כל מה שיש לי, אני מאוד פוחד שיהיה משהו"**. כשנשאל ממה הוא פוחד, הסביר: **"ממנו, כי הגעתי לכאן יעני"** (ת/16 עמ' 4 ש' 123-125).

בהודעתו ת/18 סיפר על פחדו מאחיו של אביו שיבואו לאיים עליו ועל ניסיונו של דודו - אח של אביו, לחדור לביתם. דהיינו העד פחד מאביו ומבני משפחתו עוד במהלך חקירתו וחששותיו ליוו אותו גם במהלך עדותו והובילו לחזרתו מהגרסה שמסר במשטרה.

ד. **לחצים שהופעלו על העד מטעם בני משפחתו;** בקשתו של העד לבטל את תלונתו על פי דרישת בני משפחתו לרבות דרישה מצד אמו, מלמדת על לחצים כבדים שהופעלו עליו כדי שיעשה כן. בהודעתו ת/18 ביקש לבטל את התלונה תוך שהסביר שבני משפחת אמו ביקשו זאת ממנו וכך גם ביקשה ממנו אמו. עוד סיפר שהנאשם פנה למשפחת האם וביקש שידאגו לביטול התלונה כדי שלא יכלא. הלחץ שהופעל על העד ותחושת כובד האחריות שרבעה על כתפיו, הובילו אותו לבטל את תלונתו במשטרה ולהמשיך בקו זה גם במהלך עדותו תוך שהוא חוזר בו מדברים שמסר בחקירה ומתכחש להם.

ה. הסבריו של העד בנוגע לחזרתו מהודעותיו היו בלתי משכנעים ולא נמצאו להם תימוכין כלשהם בחומר הראיות; העד סיפק בעדותו מספר הסברים לסיבות שבגינן הוא חוזר בו מדברים שנמסרו בהודעותיו. בשונה מגרסתו עת הגיע למשטרה לבטל את תלונותיו שאז אישר שדבריו בחקירתו היו דברי אמת, טען העד בעדותו שלא אמר את הדברים שנרשמו מפיו תוך שתלה את האשמה בעובדי הרווחה שלטענתו פיתו אותו להתלונן, לקחו אותו בכוח למשטרה, ודיברו בשמו. לטענתו פנה לרווחה מלכתחילה כדי לקבל מהם סיוע בקורסים ובהכשרות. העד מסר הסבר נוסף וטען שהוא סובל מדמיונות ומדיכאון בשל מחלה נפשית ולכן סיפר במשטרה דברים שאין בהם אמת.

הסבריו של העד סותרים זה את זה.

בעוד שעל פי ההסבר הראשון עובדי הרווחה הם שדיברו בשמו ואמרו דברים שלא אמר, על פי ההסבר השני הדברים נאמרו על ידו בהשפעת דמיונות הנובעים ממחלת נפשית.

הסבריו אינם מתיישבים עם עמידתו על גרסתו הן במועד שבו סיפר על הדברים לאמו מיד לאחר האירוע; הן במועד שבו סיפר לעובדי הרווחה ביום 19.11.2017 (ת/5); הן בשני מועדים שבהם נגבו הודעותיו במשטרה (19.11.2017 ו-26.11.2017); והן עת הגיע למשטרה ביום 18.12.2017 כדי לבטל את תלונתו תוך שטען שהופעלו עליו לחצים כדי שיעשה כן ושהוא פוחד מאביו ומבני משפחת האב ובאותה נשימה אישר שהגרסה שמסר בהודעותיו הייתה גרסת אמת.

לא מצאתי להסבריו של העד בדבר שקריו בהודעות כל בסיס או תימוכין בחומר הראיות ודומה שמדובר בהסברים כוזבים שהעד אימץ בדיעבד כדי שלא להפליל את אביו מחמת חששו ממנו ומבני משפחתו. כך למשל טען העד שהוא סובל מדמיונות וממחלת נפש ולא הובא תיעוד פסיכיאטרי כלשהו לתמוך בטענתו.

הסבריו של העד אם כן, אינם הגיוניים, אינם סבירים, אינם אמינים, ולא נמצאו להם תימוכין בראיות נוספות. על כן יש לדחותם.

דבר לחיזוק

23. סעיף 10א(ד) לפקודת הראיות קובע שלא יורשע אדם על סמך אמרה שנתקבלה לפי סעיף 10א אלא אם יש בחומר הראיות דבר לחיזוקה.

24. ההלכה הפסוקה קבעה שבמקרה שבו ישנם מספר אירועים אשר קשורים בחוט מקשר שהופך אותם למסכת אחת, לא נדרשת תוספת ראייתית נפרדת לכל אירוע ואירוע אלא די בתוספת הנוגעת לאחד האירועים כדי להשליך על מהימנות המסכת כולה.

בית המשפט העליון חזר על הלכה זו בע"פ 1448/18 פלוני נגד מדינת ישראל (19.07.2020) (פסקה 10 לפסק דינו של כב' השופט הנדל). ובלשונו של בית המשפט נוסחו הדברים כך:

"[...] הלכה היא כי כאשר מדובר בשרשרת אירועים דומים, והנאשם מכחיש את כולם, לא נדרשת תוספת ראיתית נפרדת לכל אישום ואישום, אלא די בראיה נוספת הנוגעת לאחד מהאירועים כדי ללמד על אמיתות גרסתו של העד כולה, וכך כדי להוות סיוע או חיזוק לכל העבירות המיוחסות לנאשם (ביחס לסיוע ראו: בש"פ 70/90 צדוק נ' מדינת ישראל, פ"ד מד(1) 250, פס' 2 (1990) וההפניות שם; ביחס לחיזוק ראו: ע"פ 4186/93 בן נעים נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פס' 7 (3.4.1994))."

25. חיזוקים משמעותיים להודעת החוץ של העד מצאתי בהודעות אמו במשטרה על אודות תלונתו המידית והחבלה בעינו; בעדות האחות ת' לפני חוקרת הילדים, בעדות העו"ס היא כורד על אודות תלונתו המידית, מצבו הנפשי והחבלות בעינו ובחלקי גוף נוספים, ובתיעוד החבלה בעין בתחנת המשטרה, והכול כפי שיפורט להלן.

הודעות המתלוננת במשטרה

26. בהודעתה מיום 20.11.2017 (ת/19) סיפרה המתלוננת שהנאשם היכה את בנם ס' פעמים רבות.

בהודעה סיפרה המתלוננת על אודות האירוע המתואר באישום הראשון. לדבריה ביום שבת הלכה יחד עם בתה ס' לרופא וכשחזרו הביתה ראתה את בנה ס' עם חבלה בעינו. הבן ס' סיפר לה שאביו הכה אותו במכת אגרוף בעינו והוא נפל. המתלוננת לקחה את הבן ס' לקופת חולים ושם מדדו לו לחץ דם. למחרת היום הלך הבן ס' ללשכת רווחה והגיש תלונה. בהמשך דבריה הבהירה שהנאשם הכה את הבן ס' ללא סיבה. הטריגר היה בקשתו של הנאשם מהבן להחזיק את אחותו הקטנה ומשלא עשה כן הכה אותו במכות אגרוף בפניו עד שהתעלף, וגם אז המשיך לבעוט בו. המתלוננת הדגישה שהיא עצמה לא נכחה באירוע אך בנותיה ראו וסיפרו לה, וגם הבן ס' עצמו סיפר לה על כך והיא ראתה סימן כחול בעינו.

בהמשך הודעתה סיפרה על האירוע המתואר באישום השלישי. לדבריה חודש קודם לכן רבו בעלה ובנה ס', והנאשם היכה את ס' בבית (בהודעה נרשם בטעות ש-ס' הרביץ לנאשם). לגרסתה הנאשם רדף אחרי הבן ס' אל מחוץ לבית והיכה אותו באמצעות נעל. עוד מסרה שגם הבנות ראו את האירוע ושלאחר מכן לקחה את ס' למרפאה שם בדקו לו לחץ דם.

27. בהודעתה השנייה של המתלוננת מיום 25.11.2017 (ת/20) סיפרה על האירוע הנוגע לאישום השביעי. לדבריה בחודש מאי 2017 בשעות הערב, שהה הבן ס' בחדר והנאשם נכנס לבית כשהוא עצבני לאחר שקודם לכן התקשר אל המתלוננת ושאל אותה מדוע לא הלך הבן ס' לסבתו. הנאשם נכנס לחדר שבו שהה הבן ס' והמתלוננת הלכה אחריו. הנאשם הכה את בנו ס' במכת אגרוף בעינו. בעקבות זאת צעקה

המתלוננת על הנאשם והוא יצא מהחדר. הבן ס' נותר בחדר ובכה.

חקירת האחות ת' וקביעת מהימנותה ע"י חוקרת ילדים:

28. ת', אחותו הקטנה של הבן ס', נחקרה באמצעות חוקרת הילדים איסרא עדווי בעת שהייתה בת 9.5. בעדותה סיפרה שהייתה עדה לאלימות פיזית מצד אביה כלפי אחיה ס', כלפי אחותה ס', וכלפי אימה.

טופס סיכום חקירת הילדים של ת' ותמלול חקירתה הוגשו וסומנו ת/3.

29. ת' סיפרה על אירוע שבמהלכו הלכו אימה ואחותה לרופא ואחיה נשאר ללמוד למבחן. האחות, התינוקת מ', החלה לבכות, ואז היכה אביה את אחיה ס' ושאל אותו מדוע לא החזיק את אחותו. ובמילותיה: **"ואז הוא התחיל להרביץ, הוא התחיל לדפוק לו אגרופים בעין, ואז היא התנפחה ונהייתה כחולה. אחרי זה, הוא בעט בו עם הנעליים שלו [...]"** ואחרי זה אבא נתן לו אגרופים [...]. ואז האח שלי התעלף, ואחרי זה, אבא שלי אמר לו **"תחזיק את מ'"** ואז ס' אמר לו **"בסדר אני אחזיק את מ'".** ואז אבא שלי המשיך לרדוף אחרי האח שלי. כל פעם שהאח שלי מגיע, הוא רודף אחריו [...]. ואחרי זה גם בעט בו, ואחרי זה הלחץ דם של האח שלי עלה, והגיע ל-185" (ת/3 עמ' 5).

ת' מסרה שהייתה ממוקמת מול אביה ואחיה כשאירע האירוע. לדבריה אביה הכה את אחיה ס' עד שזה נדחק לפינה והתעלף ומצבו לא היה טוב, וגם לאחר שהתעלף המשיך האב לבעוט בו ולהכותו. בהתייחסה למיקום המדויק של האירוע, מסרה שהאירוע התרחש בחדר של הוריה. עוד הוסיפה שבבית היו פועלים שלא ראו את האירוע משום שהיו בסלון.

30. בסעיף 7 לטופס סיכום החקירה של ת' שכותרתו "התרשמות לגבי מהימנות עדות הנחקרת" נימקה החוקרת את מסקנותיה בהתאם למאפיינים המקצועיים שהוכרו במחקרים ככאלה המלמדים על מהימנות הילדה. וכך כתבה:

"ת' סיפרה לי על האירוע שהיה אתמול, אשר בו אביה הרביץ לאחיה ס', ודחף את אחותה ס', בנוגע לאירוע הנ"ל, אני מכריעה שת' סיפרה לי את אשר חוותה. ת' מסרה תוכן הגיוני ומתקבל על הדעת, באופן לא מובנה, עקבי וספונטאני. ת' מסרה כמות פרטים רבה, אשר אותם עיגנה בקונטקסט של זמן, מקום וסיטואציה. ת' תיארה אינטראקציות מילוליות ופיזיות בתגובה אחת לשנייה בין המעורבים באירוע. היא הצליחה לתאר באופן ספציפי ומפורט את מהות הפגיעות, וכמו כן, דבריה כללו הדגמות והצבעות. בהיותה עדה לאלימות פיזית מצד אביה, כלפי אימה, ת' לא הצליחה להיזכר ולפרט על אירועים ממוקדים, ולכן אין לי כלים מתאימים להערכת מהימנות דבריה בנוגע לחשד זה."

31. חוקרת הילדים עדווי העידה במשפט ובעדותה הפנתה לדוגמאות מתוך חקירתה של ת' אשר מגבשות את הקריטריונים ששימשו לקביעת מהימנותה.

32. בעדותה התייחסה החוקרת עדווי לכך ששאלה את ת' האם מישהו אמר לה מה לספר, ות' השיבה שאמה

אמרה לה להיות אמיצה ולספר "את זה ואת זה" (ת/3 עמ' 13). לדבריה ת' הייתה שקופה מאוד ומדויקת. כשביררה עם ת' האם מה שסיפרה הוא אמת, אישרה ת' שכן. בהתייחסה לטיב השאלות ששאלה, הסבירה החוקרת עדויו שכדי להתגבר על השפעות חיצוניות, סוג התשאל מאפשר לילדים לספר או שלא לספר על חוויות שחוו. במקרה של ת', הילדה סיפרה במלל חופשי על מה שהיה, ונשאלה באופן פתוח ומזמין ללא כל הכוונה. ת' הצליחה להתמודד עם התשאל החופשי באופן פתוח ומפורט ולפיכך העריכה שהיא מספרת על האירועים מתוך חוויה שחוותה והיא עומדת בקריטריונים הקשורים לפגיעה מסוג זה. בחקירתה הנגדית נשאלה על האפשרות לזיהום חקירתה של ת' מצד האם, והסבירה שת' לא שיקרה ולא ניסתה להסתיר שהאם שוחחה אתה והדבר מחזק את מהימנותה, ומכיון שת' התמודדה עם אופן התשאל נטרלו ההשפעות החיצוניות אם היו כאלה.

עדותה של עו"ס היא כורד - דיווח מטעם לשכת הרווחה:

33. עו"ס היא כורד העידה על טיפולה במשפחה במסגרת עבודתה כעובדת סוציאלית למשפחה וילדים בסיכון בשכונת סילוואן.

בעדותה מסרה שהנער ס' ואמו הגיעו ללשכת הרווחה וביקשו לפתוח תיק בעניינם. הנער ס' נפגש עמה ואמר לה שהוא אינו רוצה לחזור לביתו, מכיון שהוא חווה אלימות מצד אביו. סיפרה שבחודש נובמבר נפגשה עם הנער ס' וראתה סימן תחת עינו. כששאלה אותו מדוע בא ללשכה, השיב שהוא סובל מאלימות מתמשכת מצד אביו וכי יום קודם לכן היכה אותו האב בכל חלקי גופו עד שנפל על הרצפה, וגם אז המשיך להכותו. העדה מסרה שראתה סימני אלימות על העין, על החזה, ועל הצוואר, וכי הנער ס' סובל מלחץ דם גבוה ונוטל תרופות ולכן האירוע השפיע עליו בצורה קשה מבחינה בריאותית. לדבריה באותו מפגש היה הנער ס' לחוץ, דאוג ומפוחד, והתרשמותה הייתה מנער סובל, בוכה, ועצוב.

הוסיפה שגם האם דיווחה שהיא סובלת מאלימות מצד בעלה והוצע לה לעבור למקלט.

34. סיכום תיק הרווחה של המשפחה ותמלול הסיכום הוגשו וסומנו ת/4. בדוח מתועדות פעולות שנעשו מטעם לשכת הרווחה בקשר למשפחה, ובהן תיעוד שיחות טלפון עם המתלוננת ועם הנער ס' ותיעוד פגישות שנערכו עמם.

35. טופס דיווח על קטינים חסרי ישע הוגש וסומן ת/5. העובדת הסוציאלית כורד העידה שערכה את המסמך על אף שעל הדוח חתומה רשא עותמאן, שהייתה המדריכה שלה באותה עת. על פי הדוח, המשפחה מוכרת לרווחה על רקע אלימות והזנחה מצד האב. בדוח מתוארת פגישה שקיימה כורד עם הנער ס' מיום 19.11.2017 שעליה העידה כמפורט לעיל.

הבן ס' התאונן על תקיפתו הן באוזני אמו עוד ביום האירוע, והן לפני העובדת הסוציאלית היא כורד יום למחרת האירוע עת ניגש למשרדי הרווחה להתלונן.

תלונתו המידית של הבן ס' לאחר שהוכה אשר נשמעה בהזדמנות הראשונה שהייתה לו להתאונן עליה, היא

אמרת קורבן אלימות לפי סעיף 10(1) לפקודת הראיות.

כידוע אמרה המתקבלת כראיה לפי סעיף זה היא ראייה בעלת מעמד עצמאי המהווה חריג לכלל הפוסל עדות מפי השמועה ולכלל האוסר סיוע עצמי של עד. אמרה מסוג זה היא ראייה לכאורה לאמיתות תוכנה גם אם אומרה אינו מעיד במשפט.

הטעם לקבילות אמרה שכזו נעוץ בקיומה של זיקה מקשרת בין מעשה האלימות ובין האמרה, זיקה המסלקת חשש שמדובר באמרה כוזבת.

כדי שאמרה תיכנס לגדר הסעיף יש צורך להוכיח שהיא עומדת בשני תנאים מצטברים. התנאי הראשון הוא שמדובר באמרה של קורבן למעשה אלימות אשר מתייחסת במישרין למעשה האלימות או לנסיבות הלוואי שלו. התנאי השני הוא אחת משלוש חלופות: אמירה שנאמרה בשעת מעשה אלימות; או בסמוך לאחריו; או לאחר שהייתה למתלונן ההזדמנות הראשונה להתאונן עליו.

במקרה שלפנינו עומדת אמרת הבן ס' בתנאי הראשון ובחלופה השלישית של התנאי השני.

לפיכך העדות על אמרתו המידית והספונטאנית של הבן ס', מחזקת את גרסתו ותומכת במהימנותה.

מצבו הנפשי הקשה והנסער של הבן ס' כעולה מעדות עו"ס היא כורד שהעידה שהיה לחוץ, דאוג ומפוחד, וכעולה מהתרשמותה ממנו כנער סובל, בוכה, ועצוב, מחזק את המסקנה בדבר האלימות שננקטה כלפיו מצד אביו ומהווה דבר לחיזוק גרסתו.

תמונה המתעדת את החבלה בעינו של הבן ס':

36. בתמונה ת/6 נראה הנער ס' כשהוא חבול מתחת לעינו. התמונה הוגשה בהסכמה באמצעות רס"ר איילה אילו שהעידה שצילמה אותה והיא מדברת בעד עצמה.

אישום 2 - אלימות כלפי הבת ס'

37. הראיה העיקרית שהובאה להוכחת אישום זה היא חקירת הילדה ס' באמצעות חוקרת הילדים חנאן חאג' יחיא שקבעה את מהימנותה. ראיות נוספות שהובאו: חקירת האחיות ת' לפני חוקרת ילדים, הודעת האח ס' במשטרה, והודעת המתלוננת במשטרה.

חקירת הילדה ס' וקביעת מהימנותה ע"י חוקרת הילדים:

38. בחקירתה הייתה ס' בת 13. ס' העידה על אירוע אלימות של אביה כלפיה שבמהלכו דחף אותה והיא נפלה

על הרצפה. בעת שנפלה פגעה במתלה כביסה שהיה מוצב מאחוריה. בחקירתה סיפרה שאביה עשה זאת לאחר שהגיע עצבני ושאל אותה איפה הפינג'אן כי רצה להכין קפה לפועלים שהיו בביתם. משלא ידעה, דחף אותה והיא נפלה. לדבריה כתוצאה מהדחיפה ראשה כמעט שפגע בברזל וכמעט שנפתח. סיפרה שלאחר האירוע הלכה לאמה וישבה לידה, בכתה והייתה עצובה ואימה ניחמה אותה. הסבירה שאביה "הוציא עליה את העצבים שלו" ושהיא אינה יודעת מדוע. עוד סיפרה שאחיה, אימה ואחיותיה ראו את אביה דוחף אותה, ושאותה הקטנה פחדה ונבהלה מכך.

הילדה ס' סיפרה על אירוע אלימות של אביה כלפי אחיה ס', ואמרה שהוא מכה גם את אימה וגם את אחותה ת'. בהתייחסה לאחיה ס' מסרה שהאב מכה אותו פעמים רבות.

טופס סיכום חקירת הילדים של ס', דיסק ההקלטה ותמלול הוגשו וסומנו ת/1 א-ג.

39. בסעיף 7 לטופס סיכום החקירה של הבת ס' (ת/1 א') שכתרתו "התרשמות לגבי מהימנות עדות הנחקרת" נימקה החוקרת את מסקנותיה בהתאם למאפיינים המקצועיים שהוכרו במחקרים ככאלה המלמדים על מהימנות הילדה. וכתבה כך:

"ס' דיווחה על אלימות מצד אביה כלפיה, כלפי אמה, אחיה ס' ואחותה ת'. ס' מסרה אירוע מובחן אחד בו הייתה קרבתן לאלימות מצד אביה (דחף אותה), לגבי אירוע זה, ס' מסרה את דבריה באופן ספונטאני ולא מובנה, עיגנה את דבריה בקונטקסט של מקום, זמן וסיטואציה, לא התרשמתי ממגמה של הפללה, מה שמחזק את הערכתי שהיא מדווחת מתוך חוויה, יחד עם זאת תיאור מהות הפגיעה היה דל וכותרתי. לגבי האלימות כלפי אחיה ס', היא דיווחה על אירוע אחד שהתרחש בשבת האחרונה, אך מסרה שלא הייתה עדה אלא ששמעה על האירוע מאחיה, לכן איני יכולה להעריך מהימנות. לגבי אלימות כלפי אמה ואחותה, דיווחה באופן כותרתי, לכן אין בידי את הכלים להערכת מהימנות".

40. בעדותה במשפט העידה החוקרת חאג' יחיא על הפרמטרים שבאמצעותם קבעה שס' מהימנה, תוך שהפנתה לתשובות הילדה מתוך החקירה:

א. **תשאול פתוח המאפשר לילד למסור כמות גדולה יותר של פרטים**

ללא הכוונת חוקר הילדים: בהקשר זה הפנתה לתשובותיה של ס' בעמ' 4 ש' 15 וכן לעמ' 6 ש' 19 וש' 24 לחקירה שם התבקשה ס' לספר באופן פתוח על מה שקרה;

ב. **דינאמיקה בין הנפגע, החשוד, והילד בעת החקירה עם חוקרת**

הילדים: הסבירה שס' צמצמה ולא העצימה את תיאוריה, וכי הדבר אופייני לילדים שנפגעו בתוך המשפחה ע"י הוריהם.

ג. **ניתוח תוכן העדות:** העדה התייחסה למספר קריטריונים שעלו

מעדותה של ס' ובהם:

אופן העדות - היה ספונטאני ולא מובנה, ולא לפי סדר כרונולוגי; עיגון בזמן - ידעה לדיוק בזמנים, תיארה אירוע שהיה "שלשום", אירוע שהיה ביום שבת; עיגון במקום - ידעה לומר שהאירוע התרחש בבית בתוך חדר, ונתנה תיאור מדויק של מקום עמידתה ומקום עמידתו של אביה; עיגון בסיטואציה - תיארה את הסיטואציה באופן מסודר, ידעה לומר מה קדם לאירוע ולתאר מה בדיוק קרה; עקביות - חזרה על אותם פרטים ולא שינתה את גרסתה, דייקה בתיאוריה ולא התבלבלה גם כאשר החוקרת עצמה התבלבלה בפרט מסוים; אינטראקציות בין הנפגע לפוגע - תיארה מה אמר לה אביה ומה היא אמרה לו, ציטטה אמירות מתוך הסיטואציה; ייחוס רגשות בעת האירוע - תיארה שבכתה ושהייתה כאובה, ושאביה היה עצבני; פרטים שוליים - תיארה פרטים שאינם קשורים ישירות לאירוע אשר חיזקו את המסקנה שמדובר בחוויה שחוותה, לדוגמה סיפרה שניקו את הבית, סידרו את המיטה והלכו לישון.

41. לאור כל הפרמטרים דלעיל מצאה חוקרת הילדים שהילדה ס' מהימנה בהתייחס לאירוע שבו הותקפה ע"י אביה והתרשמה שדיווחה על חוויה אישית שחוותה. בהתייחס למקרי אלימות אחרים שעליהם סיפרה, נמנעה חוקרת הילדים לקבוע את מהימנותה משלא היו לה די כלים לכך.

42. בעדותה, במהלך חקירתה הנגדית, נשאלה כיצד ניתן להסביר שהילדה מסרה תיאורים מפורטים על אירוע אלימות כלפי אחיה, אך כשתיארה את אירוע האלימות כלפיה מסרה תיאורים דלים בלבד. כלומר, האם יתכן שעדותה זוהמה לאחר ששיננו באוזניה סיפורים. בתשובה לכך השיבה החוקרת: **"אני אדגיש - לא קבעתי מהימנות לאירוע הזה (אירוע האלימות כלפי האח, א"כ). אמרתי - הייתה עדת שמיעה. ההיפך, אני רוצה להגיד לך שזה עוד יותר מחזק [...] רואים את כמות הפרטים שיכלה למסור פה לעומת דברים שעברה בעצמה, ששם התיאורים היו יותר מצומצמים וזה אומר איזו חוויה היא חוותה בעצמה יותר ממה ששמעה בבית. וזה מלמד את חיזוק המהימנות באירוע הספציפי הזה"** (פרוטוקול עמ' 18).

43. יש להזכיר שהילדה ס' לא העידה במשפט אף על פי שעברה את גיל 14 במהלכו. כפי שציננה המאשימה בסיכומיה, על פי הפסיקה אין בפגם זה כדי לפגוע בקבילות הודעתה לפני חוקרת הילדים אך הוא עשוי לפגוע במשקל העדות. המאשימה הפנתה בסיכומיה לע"פ 3204/17 **מדינת ישראל נגד פלוני** (24.01.2018) (פסקה 47 לפסק דינו של כב' השופט י' עמית), שם נפסק כדלקמן:

"[...] בזמן המשפט מלאו לילד 14 שנה והוא אינו מעיד בבית המשפט - לאור מסקנתנו כי סעיף 9(א) לחוק עומד בתוקפו ללא קשר לגיל הקטין במועד המשפט ולשאלה אם הוא מעיד במשפט, הרי שעדותו בפני חוקר הילדים היא ראייה קבילה גם בתרחיש זה [...] יודגש, כי אף בהנחה שמדובר בראייה קבילה, הרי שאי-זימון הקטין לעדות בנסיבות אלו עשוי להשפיע על משקלה של ההודעה שנגבתה על ידי חוקר הילדים, וזאת בדומה למצב בו צד נמנע מלהעיד עד רלוונטי [...]"

חקירת הילדה ת' לפני חוקרת ילדים:

44. האחות הקטנה ת' נחקרה כאמור לפני חוקרת ילדים והעידה על אירוע האלימות המיוחס לנאשם באישום עמוד 14

זה, כלפי אחותה ס'.

45. בהתייחס לאירוע זה סיפרה ת' שאחרי שאמה ואחותה חזרו מהרופא, אביה שאל את ס' היכן הקנקן של התה כי רצה להכין תה לפועלים שעבדו בביתם. ס' השיבה לו שהיא אינה יודעת ואז דחף אותה האב ורצה להכותה באגרופ. לאחר מכן הלכה ס' לאימה, החלה לבכות, והייתה עצובה. ת' מסרה שהנאשם דחף את ס' ליד המתלה. הדגימה שדחף אותה בגבה אמצעות ידו וסיפרה שהאירוע התרחש בחדר של הוריה. עוד מסרה שאחיה ס' ואימה ראו את האירוע.

46. חוקרת הילדים מצאה את ת' מהימנה בנוגע לאירועים על אלימות כלפי אחותה ס' ואחיה ס'.

הודעת האח ס':

47. בהודעתו מיום 19.11.2017 (ת/16) נשאל האח ס' אם אביו מכה גם את אחיותיו, והשיב: "לא, הוא רק דוחף אותם, אתמול הוא דחף את ס'" (ת/16 עמ' 3 ש' 77). כשנשאל מה קרה לה, השיב: "שום דבר רק נפלה על הרצפה" (ת/16 שם, בש' 79).

הודעת המתלוננת

48. בהודעתה מיום 20.11.2017 (ת/19) סיפרה המתלוננת שהנאשם היכה את בתה ס' ביום שבת. לדבריה שאל הנאשם את הבת ס' היכן הפינג'אן ומשלא ידעה, דחף אותה ורצה להכותה באגרופ, אך היא (המתלוננת) תפסה אותו ומנעה ממנו להכותה. עוד הוסיפה שהנאשם אף פעם אינו מכה ממש את הבת ס' אך הוא נוהג לצעוק עליה ולדחוף אותה.

תוספת ראייתית - סיוע

49. על פי סעיף 11 לחוק לתיקון דיני הראיות (הגנת ילדים), התשט"ו-1955, עדות קטין שניתנה לפני חוקר ילדים טעונה סיוע.

בע"פ 5149/12 פלוני נגד מדינת ישראל (13.01.2014) עמד בית המשפט העליון על כך שמצבו הנפשי של קורבן העבירה בסמוך לאחר שנעברה כלפיו העבירה או בשעה שהוא נדרש להתייחס אליה, יכול להוות סיוע לעדותו. וכך נכתבו הדברים בפסק הדין:

"מצבו הנפשי של קורבן בסמוך לאחר ביצוע העבירה שבוצעה בו או בשעה שהוא נדרש להתייחס לאירוע הקשור למעשה וכך להעלות מחדש בתודעתו את האירוע הטראומטי יכולים לשמש כראיה אובייקטיבית שיש בה כדי לסייע לעדותו"

50. סיוע לעדותה של ס' לפני חוקרת הילדים מצאתי בעדות האחות ת' לפני חוקרת הילדים שהעידה בין היתר על מצבה הנפשי הנסער; באמרת החוץ של הבן ס'; באמרת החוץ של המתלוננת; ובסיוע ההדדי שבין האישומים השונים שבהם מתוארים מעשי אלימות קונסיסטנטיים של הנאשם כלפי בני משפחתו. המשקל המצרפי של ראיות אלה עולה כדי סיוע מוגבר אשר תורם למסקנה המפלילה.

אישומים 5, 6, 8 - אלימות כלפי המתלוננת

51. הראיות שהובאו להוכחת אישומים אלה הן כדלקמן:

גרסת המתלוננת בהודעותיה במשטרה שנבחנו אל מול עדותה במשפט;

הודעת החוץ של הנער ס'.

גרסת המתלוננת

52. כמו בנה ס', גם המתלוננת מסרה גרסה שונה בעדותה מזו שמסרה בהודעותיה במשטרה ולפיכך, לבקשת המאשימה, הוכרזה "עדה עוינת".

53. בהודעתה מיום 20.11.2017 (ת/19) מסרה שהנאשם אלים כלפי הילדים, וכי רוב הזמן הוא עצבני, צועק ומקלל. לדבריה הנאשם נגדחף את הבנות אך לא מכה אותן והיא מגנה עליהן, ולרוב הוא מכה את הבן ס'.

את אלימות הנאשם כלפיה תיארה כדלקמן:

בהתייחסה לאישום השישי; סיפרה שבחודש יולי שנת 2017 הכה אותה הנאשם במכת אגרוף בעין ונשאר לה סימן בעינה השמאלית. הנאשם עשה זאת בעקבות ויכוח וכיוון שרצה לקחת את בתם הקטנה למרות התנגדותה של המתלוננת. המתלוננת סיפרה שלאחר מכן הלכה להגיש תלונה במשטרה לפני החוקרת איילה אך שינתה את דעתה ואמרה לחוקרת שהיא אינה רוצה להתלונן, ובמקום זאת פנתה ללשכת לרווחה.

בהתייחסה לאישום החמישי; סיפרה שבחודש אוגוסט שנת 2017 רבה עם הנאשם לעיני הילדים, ואז תפס אותה הנאשם בשיער ומשך אותה אל מחוץ לבית, והוציאה מביתה ללא כיסוי ראש.

בהתייחסה לאישום השמיני; סיפרה שבחודש דצמבר שנת 2016 רבה עם הנאשם ואז היכה אותה הנאשם באמצעות כבל חשמל בכל חלקי גופה. כתוצאה מכך נגרמו לה סימנים אדומים וכחולים.

בהתייחסה באופן כוללני לאלימות הנאשם כלפיה, מסרה: "כל הזמן הוא תוקף אותי, מאז שהתחתנו והוא מרביץ לי, כל 4 חודשים לערך יש בינו לבינו מריבה, והוא מרביץ לי, רוב המקרים הוא תוקף אותי בסטירות ואגרופים [...] אני לא זוכרת תאריכים מרוב שהוא מרביץ לי, הכול השתבש מבחינת תאריכים, ומרוב שהוא היה מרביץ לי, התרגלתי לשגרת חיים של אלימות ומכות" (ת/19 עמ' 4 ש' 109-113).

המתלוננת הוסיפה שלא התלוננה קודם לכן כיוון שרצתה שילדיה יגדלו באווירה "נורמלית" עם אב ואם. עם זאת מסרה שלעיתים סיפרה על הדברים לאימה אך בדרך כלל לא סיפרה כדי שלא "להגדיל" את הבעיות.

כשנשאלה אם היא מפחדת מהנאשם ואם היא מרגישה מאוימת מפניו, השיבה בחיוב.

54. בהודעתה מיום 25.11.2017 (ת/20) התבקשה לפרט על אירועי התקיפה כלפיה פעם נוספת.

בהתייחסה לאירוע המתואר באישום השישי; סיפרה שבחודש יולי 2017 בשעות הצהריים היו ילדיה בבית הספר ובתה התינוקת הייתה עמה בסלון הבית. בשלב מסוים החל ויכוח בינה לנאשם שרצה לקחת את הילדה והמתלוננת התנגדה לכך והלכה עם הילדה לחדר השינה. הנאשם רדף אחריה והיא נעמדה בפינת החדר. הנאשם התקרב אליה והיכה אותה במכת אגרוף בעינה השמאלית, וירק בפניה. הנאשם יצא מהבית והיא נסעה עם בתה להוריה.

בהתייחסה לאירוע המתואר באישום החמישי; אמרה כך: "היינו כולנו בבית, כולל הילדים ובעלי, זה היה בלילה, אני הייתי במטבח והתחלתי להתווכח עם מחמד כי הוא לקח את תעודת הזהות של ס' ואת הכסף שלו, והוא אמר לי "אני לא לקחתי אותם" אני יודעת שהוא שיקר, והוא התעצבן ובא לכיוון שלי תפס אותי חזק מהיד שלי מצד שמאל ואז שיחרר לי את היד ותפס אותי מהשיער והתחיל למשוך לי את השיער ומשך אותי מחוץ לבית, את זוכרת שבאתי לכאן לתחנה ורציתי להגיש תלונה ואז התחרטתי, לא רציתי לספר והלכנו" (ת/20 עמ' 2 ש' 23-27). המתלוננת הוסיפה שכל ילדיה ראו את התקיפה ובכו, וכי נותרו לה סימני חבלה על ידה השמאלית.

בהתייחסה לאירוע המתואר באישום השמיני; סיפרה שהייתה בבית עם הנאשם והם התווכחו, ובעת שהייתה בחדר השינה התעצבן עליה הנאשם, נטל כבל והחל להכותה באמצעותו בכל חלקי גופה. המתלוננת מסרה שבכתה ושלא סיפרה על כך לאיש.

55. בעדותה במשפט חזרה בה מהדברים שסיפרה במשטרה.

המתלוננת העידה שהיחסים בין הנאשם לבנה ס' רגילים כמו של אב ובנו, ושלא היו ביניהם ריבים. המתלוננת הכחישה שסיפרה לאנשי רווחה על המצב בבית ועל אירועים בינה ובין בעלה, וכך גם הכחישה שסיפרה למשטרה על בעיות כלשהן בבית. המתלוננת טענה שלקחה את בנה ס' לרופא כיוון שסבל מלחץ דם גבוה ולא הרגיש טוב תוך שהכחישה שקרה לו משהו קודם לכן או שראתה סימני חבלה על פניו. המתלוננת טענה שאינה

זוכרת את הדברים שעליהם סיפרה במשטרה ואינה זוכרת מדוע פנה בנה ס' ללשכת הרווחה. כך גם הכחישה שסיפרה במשטרה דברים אודות בנותיה וטענה שבעלה אוהב את ילדיה ונמצא עמם ביחסים טובים.

56. בעקבות התכחשותה לדברים שמסרה בהודעותיה, הוכרזה המתלוננת לבקשת המאשימה "עדה עוינת" והותר למאשימה לחקור אותה בחקירה נגדית. הודעותיה במשטרה הוגשו מטעם המאשימה כראייה לאמיתות תוכן לפי סעיף 10א' לפקודת הראיות.

57. בעדותה, במהלך חקירתה הנגדית מטעם המאשימה, התמידה המתלוננת בגרסתה והתכחשה לדברים שמסרה במשטרה. המתלוננת הסבירה שהלכה למשטרה כיוון שבנה היה במעון והיא רצתה להוציאו משם כי פחדה עליו. המתלוננת אישרה את חתימותיה על גבי הודעותיה אך טענה שלא ידעה על מה חתמה כי הייתה מפוחדת ונרגשת. המתלוננת טענה שנלקחה למשטרה בכוח ושאימו עליה שאם לא תבוא ייקחו אותה ואת בנותיה בכוח. לגבי חלק מהדברים טענה שלא אמרה אותם מעולם, ובהמשך חקירתה הודתה באמירת חלק מהדברים תוך שטענה שאמרה אותם כיוון שבאותה עת הייתה "כמו משוגעת" ובמצב נפשי לא טוב, מפוחדת ורועדת.

58. בחקירתה הנגדית מטעם ההגנה חזרה והתכחשה לדברים שמסרה במשטרה.

העדפת אמרת החוץ על פני העדות

59. גם במקרה זה החלטתי להעדיף את אמרות החוץ של המתלוננת במשטרה על פני עדותה במשפט. זאת כיוון שתוכן הודעותיה מתיישב עם יתר הראיות שהונחו לפניי; כיוון שהתרשמתי שהמתלוננת חזרה בה מדבריה במשטרה בעקבות חששה מהנאשם ובעקבות לחצים שהופעלו עליה מצד בני משפחה; וכיוון שהסבריה לחזרתה מגרסתה היו בלתי סבירים, בלתי משכנעים והומצאו בדיעבד כדי לחלץ אותה מהפללת בעלה.

א. **תוכן הודעותיה של המתלוננת מתיישב עם יתר הראיות שהובאו במשפט**; הודעות החוץ של המתלוננת משתלבות בראיות נוספות שהובאו במשפט המוכיחות את אלימותו של הנאשם כלפי בני משפחתו. בכלל זה ניתן למנות את גרסת הבן ס' בהודעותיו במשטרה ודבריו לעו"ס היא כורד; עדות הבת ס' לפני חוקרת הילדים; עדות הבת ת' לפני חוקרת הילדים; החבלות שנצפו על גופו של הבן ס'; עדות עו"ס היא כורד וכיו"ב.

ב. **התנהגותה של המתלוננת על דוכן העדים שהקינה פחד וחשש מפני הנאשם**; התרשמתי שהמתלוננת פוחדת מהנאשם ונתונה במצוקה. ביטוי לחששותיה ניתן למצוא בהודעתה ת/19 שם אישרה מפורשות שהיא פוחדת מהנאשם. כך גם עולה מת/4 (סיכום תיק הרווחה) שם צוין פחדה של המתלוננת מהנאשם ומ-ת/5 (דיווח על קטנים חסרי ישע) שם ציינה עו"ס היא כורד שהמתלוננת חוששת לדווח על אלימות הנאשם.

ביטוי נוסף לחששותיה של המתלוננת נלמד ממזכרים שהגישה המאשימה אשר מתעדים את ניסיונותיהם של חוקרי המשטרה לזמן את המתלוננת לגביית הודעה במשטרה, וסירובה להגיע ולהתלונן על הנאשם (ת/7, ת/8, ת/9, ת/13, ת/14, ת/15).

ג. **לחצים שהופעלו על המתלוננת מטעם בני משפחתה;** מהודעתו של הבן ס' (ת/18) עלה שהוא הגיע לבטל את תלונתו על פי דרישת בני משפחת אמו לרבות דרישה מצד המתלוננת עצמה, וזאת בעקבות פניית הנאשם אליהם. גרסתו מצביעה על לחצים שהופעלו מצד בני משפחת המתלוננת ושחללו גם למתלוננת עצמה שביקשה מבנה ס' שיבטל את תלונתו וחזרה בה מגרסתה במשטרה מאותם טעמים.

ד. **הסבריה של המתלוננת בנוגע לחזרתה מהודעותיה היו בלתי סבירים ובלתי משכנעים;** המתלוננת טענה שלא אמרה חלק מהדברים ואחר כך טענה שמסרה דברים במשטרה בעת שהייתה "כמו משוגעת" ובמצב נפשי ירוד כשהיא מפוחדת ונרגשת ושהגיעה למשטרה לאחר שאוימה שאם לא תעשה כן תילקח בכוח יחד עם בנותיה.

הסבריה אלה מופרכים ואינם מתיישבים עם עמידתה על גרסתה במועדים שונים כדלקמן: לפני עו"ס בלשכת הרווחה (ביום 07.08.2017 וביום 27.08.2017 (ראה ת/4), וראה דוח של עו"ס היא כורד מיום 19.11.2017; ולפני חוקרי משטרה (ביום 20.11.2017 (ת/19) ביום 25.11.2017 (ת/20)).

הסבריה של המתלוננת לשינוי בגרסתה, מופרכים, בלתי סבירים, ובלתי אמינים, ועל כן יש לדחותם.

דבר לחיזוק

60. אשר לראיית חיזוק מצאתי דבר לחיזוק בהודעות החוץ של הנער ס' שהיא ראייה ישירה של עד לעבירה; ובהשפעה המצטברת של יתר האישומים המלמדים על אלימות קונסיסטנטית של הנאשם כלפי בני משפחתו.

הודעות החוץ של הנער ס' בנוגע לאישום 5:

61. בהודעתו מיום 19.11.2017 (ת/16) נשאל הבן ס' אם אביו מכה את אמו, והשיב: "**בחודש שמיני השנה הזו הוא הרביץ לה כשבאנו אליכם [...]** זה היה בערב כולנו היינו בבית, אימא שלי הייתה במטבח והוא היה בחוץ, ואז הוא נכנס רדף אחריה הוא תפס לה ככה את השיער ותפס אותה מהידיים והוא ניסה להוציא אותה מחוץ לבית אבל הצליח" (ת/16 עמ' 3 ש' 87-88).

כשנשאל האם ראה את אביו מכה את אמו, השיב בחיוב. כשנשאל מה עשה באותה עת, אמר שניסה להפריד ביניהם ושהצליח להוריד את אביו מאמו ולהרגיע את העניינים.

גרסת הנאשם

62. בעדותו הכחיש הנאשם כל אלימות כלפי ילדיו וכלפי המתלוננת.

בעדותו חזר הנאשם שוב ושוב על טענתו שלפיה אשתו מעוניינת להפלילו והיא שהשפיעה על הילדים לספר על אלימות מצדו. הנאשם סיפר שהוא מורחק מביתו מזה מספר שנים וכי ילדיו מתגוררים עם אשתו בנפרד ממנו. הנאשם הדגיש שהוא אוהב את ילדיו ואת אשתו.

בהתייחסו לאישום הראשון שבו הואשם בכך שתקף את בנו ס' במכת אגרוף, טען שהבן הוא שדחף אותו ובעת שהבן עשה תנועה עם ראשו קיבל מכה מדלת העץ (פרוטוקול עמ' 80).

בהתייחסו לאישום השני שבו הואשם בדחיפת בתו ס', טען שבאותו יום ביקש ממנה עט והיא סירבה להביא לו.

בהתייחסו ליתר האישומים הכחיש אותם הכחשה גורפת וטען שמדובר בשקרים.

הנאשם הכחיש שהתקשר לבני משפחת המתלוננת וביקש מהם לבטל את התלונה נגדו, וטען שלא היה עמם בקשר כי היה נתון במעצר בית מלא ובתנאי הרחקה מהם.

63. שתי הודעותיו של הנאשם במשטרה הוגשו בהסכמה וסומנו ת/11-ת/12.

בהודעתו הראשונה מיום 19.11.2017 (ת/11) הכחיש את החשדות נגדו וטען שלא היכה את המתלוננת, את בנו ס' ואת בתו ס'.

בהתייחסו לתקיפתו של הבן ס', טען שביקש מבנו להחזיק את אחותו התינוקת והוא סירב והחל לצעוק ולקלל. לדבריו הבן ס' דחף אותו והוא רצה להגן על עצמו מפניו והסתובב ופגע בו בלי כוונה. הנאשם טען שהבן ס' לא אוהב אותו ולא רוצה בו. בהמשך ההודעה הבהיר שפגע בבן ס' עם הכתף בעת שהסתובב והבן, כפי הנראה, ספג מכה בראשו מהדלת. הנאשם טען שהבן ס' דחף אותו בשתי ידיו, והוא בתגובה דחף אותו בחזרה מתוך הגנה עצמית. הנאשם הכחיש שהיכה את הבן באגרוף וטען שלא תקף אותו מעולם.

בהתייחסו למתלוננת טען שהיא אינה אוהבת אותו, "ומרעילה" את הילדים נגדו.

בהתייחסו לדחיפת בתו ס', טען שביקש ממנה להביא לו מים והיא לא ענתה לו, אז צעק עליה והיא הלכה לאמה והחלה לבכות.

הנאשם טען שמדובר בתלונות שווא הנובעת מרצונם של בני משפחתו להרחיקו מביתו.

בהודעתו השנייה מיום 23.11.2017 (ת/12) שב והכחיש את החשדות נגדו וטען שהמתלוננת מעלילה עליו עלילות ומפלילה אותו מפני שאינה אוהבת אותו. עוד הוסיף שהמתלוננת אמרה לו שאם ישכור לה דירה ברמאללה היא תבטל את התלונה נגדו.

הערכת העדויות

64. מצאתי כאמור את עדויות עדי התביעה אמינות ולעומתן את עדות הנאשם בלתי סבירה, בלתי הגיונית ובלתי אמינה.

65. מהימנות הילדות ס' ו-ת' הוכחה באמצעות חוקרות הילדים אשר מצאו אותן מהימנות על יסוד שלל מאפיינים מקצועיים שהוכרו במחקרים ככאלה שמלמדים על מהימנות הילד, ועל סמך הידע והניסיון המקצועי שצברו, כפי שפורט בהרחבה לעיל.

מעבר לשלל המאפיינים שצינו חוקרות הילדים אשר תומכים במהימנות גרסתן, תאמו עדויות הילדות האחת את רעותה וחיזקו האחת את רעותה באופן שמלמד שדבריהן היו דברי אמת והן סיפרו בחקירתן על דברים כהווייתם. גרסתן של הילדות הייתה עקבית, קוהרנטית, ולא מעצימה ועל כן מצאתי ליתן בה אמון מלא.

אמנם העדה ס' לא העידה במשפט למרות שבמהלכו עברה את גיל 14 ומשום כך נמנע מההגנה לחקור אותה על גרסתה ועל כן נפגע משקלה של הגרסה. ברם נוכח עדות אחותה ת' לפני חוקרת הילדים, הודעת החוץ של האח ס', הודעת החוץ של אימה המתלוננת, כולם עדים ישירים לאירוע, ניתן לקבוע בוודאות הדרושה שעדותה של הבת ס' לפני חוקרת הילדים היא עדות אמת.

66. אשר לאמרות החוץ של הבן ס' ואמרת החוץ של המתלוננת, מצאתי כאמור להעדיף על פני עדותם במשפט מהשיקולים שפורטו בהרחבה לעיל. בפרט אמורים הדברים נוכח פחדם מהנאשם, והמצוקה שבה היו שרויים בעת שהעידו בעניינו של אב המשפחה אשר הפך את שגרת חייהם לרוויה ורצופה באלימות שיטתית או כפי שהגדירה זאת המתלוננת בהודעתה (ת/19) "**התרגלתי לשגרת חיים של אלימות ומכות**". לפיכך אני מאמץ את גרסאותיהם במשטרה במלואן.

67. מנגד, לא רחשתי אמון לגרסת הנאשם אשר הכחיש באופן גורף כל אלימות כלפי ילדיו ואשתו. סבירותה של האפשרות שכל בני המשפחה לרבות ילדות רכות בשנים חברו יחדיו כדי לטוות עלילה נגד הנאשם, היא אפסית ובלתי מתקבלת על הדעת. נוסף על כך אין לנאשם הסבר מניח את הדעת מדוע שילדיו ואשתו יספרו על אלימות שיטתית מצדו. אמנם הנאשם אינו צריך להוכיח מניע מצד מי שמפליל אותו, ברם משלא נמצא מניע שכזה יש בכך כדי לחזק את גרסאות העדים. כך גם אין לנאשם הסבר מניח את הדעת לחבלות שנחבלו בני המשפחה ולאופן שבו העידו בנותיו הקטינות אשר מלמד על מסירת גרסת אמת בהתאם לקריטריונים מקצועיים שאיבחנו חוקרות הילדים. טענתו של הנאשם שלפיה אשתו הפלילה אותו באמצעות הילדים אינה הגיונית ואינה מתיישבת עם יתר הראיות שהונחו לפניי.

ממצאים עובדתיים ומשפטיים

68. על יסוד אמרות החוץ של הבן ס'; אמרות החוץ של המתלוננת; עדות האחיות ת' לפני חוקרת הילדים; עדות חוקרת הילדים איסרא עדוו; עדות עו"ס היא כורד; ועדות חוקרת המשטרה איילה אילו; אני קובע שהעובדות באישומים

7,4,3,1 הוכחו ברף הנדרש בפלילים.

69. על יסוד עדותה הילדה ס' לפני חוקרת הילדים; עדות חוקרת הילדים חנאן חאג' יחיא; עדות האחות ת' לפני חוקרת הילדים; עדות חוקרת הילדים איסרא עדווי; אמרות החוץ של האח ס'; ואמרות החוץ של המתלוננת; אני קובע שהעובדות באישום 2 הוכחו ברף הנדרש בפלילים.

70. על יסוד אמרות החוץ של המתלוננת; ואמרת החוץ של הבן ס'; אני קובע שהעובדות באישומים 5,6,8 הוכחו ברף הנדרש בפלילים.

71. אשר להוראות החיקוק, משהוכחו העובדות הרלוונטיות באישומים השונים, פשיטא שעובדות אלה משכללות את העבירות שיוחסו לנאשם ואין צורך לפרט יותר בעניין זה.

סוף דבר

72. בהסתמך על כל האמור לעיל, אני מרשיע את הנאשם בעבירות הבאות:

באישום הראשון בתקיפת קטין או חסר ישע על ידי אחראי הגורמת חבלה של ממש, עבירה לפי סעיף 368ב(א)(סיפא) לחוק העונשין; ובאישומים, עבירה לפי סעיף 192 לחוק העונשין;

באישום השני בתקיפת קטין או חסר ישע על ידי אחראי, עבירה לפי סעיף 382(ב)(2) לחוק העונשין;

באישום השלישי בניסיון תקיפת קטין או חסר ישע על ידי אחראי, עבירה לפי סעיף 382(ב)(2) בצירוף סעיף 25 לחוק העונשין;

באישום הרביעי בתקיפת קטין או חסר ישע, עבירה לפי סעיף 368ב(א)(רישא) לחוק העונשין;

באישום החמישי בתקיפת בן זוג, עבירה לפי סעיף 382(ב)(1) לחוק העונשין;

באישום השישי בתקיפת בת זוג שגרמה לחבלה של ממש, עבירה לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין;

באישום השביעי בתקיפה קטין או חסר ישע על ידי אחראי, עבירה לפי סעיף 382(ב)(2) לחוק העונשין;

באישום השמיני בתקיפה בת זוג שגרמה לחבלה של ממש, עבירה לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין.

ניתנה היום, י"א שבט תשפ"ב, 13 ינואר 2022, במעמד הצדדים.